

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo sancti martyres, lapsos in persequutione humaniter excipiendo
medebantur. Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

pora illa erāt afsidue ab illis obseruata, & id quasi in magno lucro deputatum, si penitus inhumata iacerent. Paulo post etiam ista addunt. Martyrum corpora sex dies continuos sub dio iacentia, & maxima ignominia affecta, post autem ex impiis illis & facinorosis carnificibus exusta, inq; cineres redacta, in Rhodanum fluuium, qui illic in proximo defluit, spargebantur, quò nullæ quidē illorum reliquæ amplius super terram restarent. Ista eo consilio patrabant, quod Deum se posse vincere, & illis regenerationē corporum prorsus eripere arbitrati sunt, quò ne vlla quidem (sic enim dicebant) spes resurrectionis illis reliqua fieret: qua freti, inquit, non solum peregrinam quandam & nouā nobis induxerunt religionē, verū etiam neglexerunt penitus tormenta, & prompto atque alacri animo ad mortem properarunt. Iam videamus, vtrū sint resurrecturi, & vtrū illorum Deus ipsos iuuare, & è manibus nostris eripere possit. Eiusmodi persecutionis tempestas, regnante imperatore (de quo docuimus) istis Christi ecclesiis obtigit. vnde certè, quænam fuerint in reliquis Prouinciis eodem tempore factitata, coniectura assequi poterimus.

Quomodo sancti martyres, lapsos in persecutione humaniter excipiendo medebantur. CAP. II.

Illas item voces ex eadem epistola depromptas, in hūc sermonem includere operæpretium arbitramur, quibus modestia & singularis martyrum, quos diximus, benignitas hoc ferè modo descripta sit. Isti verò ipsi Christi (qui cū in forma Dei esset, nō rapinā arbitratus est se esse æqualē Deo, sed seipsum exinaniuit, formā serui accipiens) tam vere æmuli & imitatores erant, vt quāuis in tali gloria & splendore locarentur, & non semel, & iterū, sed sæpius, vt martyres decet, pro fidei confessione acerba tormenta perpessi, bestiis obiecti, ab eisdem denuo ablati, ignito ferro exusti, vibicibus liuidi, vulneribus vndiq; inflictis excruciat, nō tamē se ipsi martyres esse prædicarent, neq; cuiq; nostrū copiā facerēt, illos eo nomine appellandi: Sed si quisquā nostrū eos vel per literas, vel per sermonem, vt martyres, forte salutauisset, graui-

Philip. 2.

EVSEBII HISTORIAE

129
 grauiter eum reprehenderent. Libenter enim martyris,
 appellationem Christo, fidei & vero martyri, primo,
 genito mortuorum, duci & auctori vitæ, quæ est ex Deo,
 concesserant: martyrum etiam qui iam ad Christum ex,
 hac corporis custodia migrauissent, nos non grauare in,
 memoriam redegerunt, dixeruntque: Illi iam vere sunt,
 martyres, quos Christus propter fidei confessionem, ad,
 se recipere dignatus est, & quorum martyrium, ipso præ,
 claro vitæ exitu, tanquam sigillo certissimo obsignauit.
 Nos autem tenues solum & abiecti Christi nominis cõ,
 fessores. Atque fratres obsecrabant cum lachrymis, vt,
 præces pro illis ardentem, & obnixæ Deo funderent, quo
 ipso discessu è vita, opus, quod Deus tam benigne in illis,
 incepisset, cumulatè expleretur. Et quamuis non modo,
 libera responsa gentilibus dando, sed etiam patientia,
 magnanimitate, fidenti animi robore, contra omnes cru,
 ciatus, se generosos ac strenuos palam ostendendo, vim,
 & virtutem martyrii perspicue declarassent, tamen ti,
 more Dei referti, martyrum appellationem, qua fratres,
 illos donare voluissent, ab se repellere studebant. Et ite,
 rum paucis verbis interiectis, sequuntur ista. Humiliaue,
 runt se sub manu potenti, qua iam satis exaltati sunt.
 Dum in vita manebant, defendere omnes, neminè accu,
 sare: Omnes è vinculis eripere, colligare neminè cona,
 bantur. Pro illis, qui supplicia eorum corporibus infli,
 xerant, exemplū Stephani perfecti martyris imitati, be,
 nigne orare, dicentes: Domine ne statuas illis hoc peccatū:
 Quod si pro eis qui impios tam cõtumeliosè torssissent,
 præcabatur, quãto magis pro fratribus idè ipsum præstite,
 runt? Hæc itè paulò longius sermonè producetes, ad nec,
 tant. Grauisimū autem bellum ab illis propter ingenuā,
 erga fratres charitatem, cum ipso diabolo ideo susce,
 ptum erat, quod tantopere nitebantur, vt voracè illius,
 tanquam malæ bestię gulā stringendo, eos viuos denuò,
 euomere cogerēt, quos prius tanq̃ mortuos se penitus,
 deuorasse putauerat. Non enim illi fratrum imbecillorū,
 lapsu gloriabatur. sed quæ dona ipsis per Dei gratiã af,
 fatim suppetebat, aliis qui maioris opis indigerent, beni,
 gue largiebatur: atq; adeo velut matris indulgētis mise,
 ricordia

Acto. 7.

ricordia cōmoti, multas lachrymas pro eorum salute in
 conspectu Dei patris profundeabant, vitā illis flagitabāt:
 vitam concessit Deus: vitam etiam cum proximis com-
 municarūt: victores in omnibus ad Deum profecti sunt:
 pacem amplexati, pacem nobis commendarunt: cū pace
 deniq; ad Deum decesserunt: non matri ecclesiæ mole-
 stiā & angore, nō fratribus bellum & seditionē, sed gau-
 dium, pacē, concordiā, & charitatem reliquerunt. Ista
 igitur de beatorum illorum martyrum amore, quē erga
 fratres, qui fide excidissent, declarabant, ad legentium
 utilitatem, hoc loco posuimus, quo inhumanus & cru-
 delis animus eorum, qui deinceps erga debilia Christi
 membra in aliquod peccatum delapsa, tam inclementes
 & ferreos seipfos ostendebant, perspicue coarguatur.

*Qualis à Deo viso Attalo martyri per quietem
 apparuerit. CAP. III.*

EAdem porrò epistola de martyribus suprā memo-
 ratis perscripta, aliam etiam historiam dignam planē
 memoria continet: quam isto loco, quò à lectoribus
 cognoscatur, citare nō grauabimur. Ea huiusmodi est.
 Alcibiades, vnus ex illorū martyrum numero, vitā admo-
 dū duriter & austere instituēs, nullum omninò ante illud
 tēpus, cibū capeffere, sed pane solo, & aqua vti solet. Quī
 cū in carcere eodē modo vitam degere in animo habe-
 ret, Attalo post primum certamen, quod in amphithea-
 tro cōfecerat, indicatum est, Alcibiadem parum con-
 syderate fecisse, cum & Dei creaturis ipse vti nollet, &
 aliis etiam inde quoddam offensionis exemplar relin-
 queret. Alcibiades igitur à fratribus tandem persuasus,
 omnia cibaria deinceps atque delectu capeffebat, & gra-
 tias agebat Deo. Non enim diuina gratia istos suo beni-
 gno obtutu destitutos reliquerat: sed spiritus sanctus
 illis semper præsto dabat consilium. Ista isto modo sint
 exposita. Cū Montanus, & Alcibiades, & Theodotus in
 Phrygia iam tum prophetandi opinionē apud cōplures
 adepti fuissent (permula enim diuina gratia largiente mi-
 racula operaq; stupenda ad illud vsq; tempus per varias
 eccle-